

САНГА ОЛОХ

Х а н н а т
1931 снл алтнннм
15 нүгүттн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 34 (6170)

1985 снл. нүлүн тутар 16 нүнэ
СУБУОТА

Сымата
3 харчы.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1984—1985 с.с. хыстык бизс мйыгар обществен-
ной сүөһүнү итингэ, киниттэн бородуксууһун ылы-
ны уонна «ортоуонкаланын» эбэтэр иһин социалис-
тической пуоталаһыга урдук көрдөрүүлэри ситиспит
манньык совхозтар, отделениелар, манньык фермалар
коллективтара, бастыт манньыксыттар уонна бороос-
ку көрөөччүлөр оройуоннаабы Бочуот дуоскатыгар та-
һарыллаллар:

«Мындабай» совхоз (директор Чичагинаров В. П.,
партком секретара Яковлев И. И., профком председа-
тел Попов С. В.).

Карл Маркс аатынан совхоз (директор Васильев
Е. Е., партком секретара Седалищев М. С.).

Мугудай отделениета (управляющий Пермяков Н. Д.,
партбиро секретара Дьяконов Л. А., сельсовет испол-
комун председателз Кронникова М. Д.).

Одьулуун отделениета (сүөһү итингитин сымарын на-
чальнига Седалищев М. С., сельсовет исполкомун пред-
седателз Колецов Г. С.).

Болугур отделениета (управляющий Павлов А. Х.,
партбиро секретара Николаева В. И., сельсовет испол-
комун председателз Сидоров М. М.).

«ЫБСЛКС 50 сыла» ферма колллектива (Хадаар от-
делениета, старшай Никитина М. В.) — хас биридди фуражнай ынарыттан 470-нуу кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин
102,6 бырыһыан толорбут.

Сугулаан ферматын колллектива (Хатылы отделениета,
старшай Козлова А. С.) — фуражнай ынах ахсыттан
463-түү кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин 100 быры-
һыан толорбут.

«Чэчир» ферма колллектива (Мугудай отделениета,
старшай Захаров Е. Е.) — хас биридди фуражнай ына-
рыттан 409-түү кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин 117,5
бырыһыан толорбут.

Уу Оустаах ферматын колллектива (Мугудай отделе-
ниета, старшай Пермякова С. Н.) — фуражнай ынах
ахсыттан 577-лин кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин
53,8 бырыһыан куоһарбыт.

Урэх Куэра ферматын колллектива (Одьулуун отделе-
ниета, старшай Парфенов А. И.) — хас биридди фураж-
най ынарыттан 540-нуу кг үүтү ман эбэхэсталистибэ-
тин 32 бырыһыан аһарбыт.

Кууһума ферматын колллектива (Хадаар отделениета,
старшай Софронова А. В.) — фуражнай ынах ахсыттан
533-түү кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин 21,6 быры-
һыан куоһарбыт.

Никитина Марфа Васильевна (Хадаар отделениета)
— фуражнай ынарын ахсыттан 748-тым кг үүтү ман
эбэхэсталистибэтин 23,6 бырыһыан аһарбыт.

Павлова Мария Петровна (Болтоно отделениета) —
хас биридди фуражнай ынарыттан 598-тым кг үүтү
ман эбэхэсталистибэтин 18,6 бырыһыан куоһар-
быт.

Снецова Татьяна Дмитриевна (Мугудай отделениета)
— фуражнай ынарын ахсыттан 584-түү кг үүтү ман
эбэхэсталистибэтин 107,1 бырыһыан толорбут.

Егорова Матрена Николаевна (Болтоно отделениета)
— хас биридди фуражнай ынарыттан 944-түү кг үүтү
ман эбэхэсталистибэтин 78,4 бырыһыан куоһарбыт.

Оконошников Никифор Иванович (Мугудай отделе-
ниета) — фуражнай ынах ахсыттан 1098-тым
кг үүтү ман эбэхэсталистибэтин 86,4 бырыһыан
аһарбыт.

Васильев Артур Иванович (Хайахсыт отделениета)
— хас биридди фуражнай ынарыттан 775-тым кг үүтү
ман эбэхэсталистибэтин 88,1 бырыһыан куоһарбыт.

Демьянов Николай Николаевич (Арылаах отделе-
ниета) — 44 борооскуну интенсивнайдык уотан хас
бириддилэрин 132,6 кг төлөһүпүт.

Артемов Гаврил Федорович (Болугур отделениета)
— 40 борооскуну интенсивнайдык уотан хас биридди-
лэрин 130,1 кг төлөһүпүт.

Саввин Анатолий Степанович (Чакыр отделениета)
— 30 борооскуну интенсивнайдык уотан хас биридди-
лэрин 124,3 кг төлөһүпүт.

Лутай Иван Гаврильевич (Холторо отделениета) —
50 борооскуну хас бириддилэрин 88,3 кг төлөһүпүт.
Никитина Арина Сергеевна (Хатылы отделениета)
— 45 борооскуну хас бириддилэрин 84,5 кг төлөһү-
пүт.

Устинова Анна Прокопьевна (Хатылы отделениета)
— 34 борооскуну хас бириддилэрин 81,8 кг төлөһүпүт.

Сирябина Анна Константиновна (Хатылы отделениета)
— 50 борооскуну хас бириддилэрин 78 кг төлөһү-
пүт.

Беляева Марьяна Степановна (Силаи отделеениета)
— 43 борооскуну хас бириддилэрин 73 кг төлөһүпүт.

КОМСОМОЛГА ҮЛЭЛИИР КОММУНИСТАР

Оройуон тыатын хаһайыстыба-
тыгар, промышленноһугар уонна
хааччылар тэрилтэлэригар 1051
комсомолецтар үлэлиилэр. Сүөһү
итингитигэр үлэлиир рабочайдар
59, механизатордар 62 бырыһа-
нара — ыччаттар. Оскуолаһарга,
детсадтарга, дьаһалаларга, доруо-
буһа харыстабылыгар, культурнай-
сырдатар тэрилтэлэргэ, эргилтэ-
үлэлиир специалистар үксүлөрө
эдэр дьон. Норуот хаһайыстыба-
тын бары салалаларын быһаарар бу
улахан күүһү түмүүтэ. Кинилэр
сүрүннэһингэ комсомольскай тэ-
рилгэлэр секретардарынан уонна
секретардары солбуйааччыларынан
талааллыбыт 26 эдэр коммунистар
нырата суох үлэни ыталалар. Су-
рүннээн, кинилэр нөүгө ыччака
партийнай сабыдыал оҥоһулар.

Субуруускай аатынан совхоз
парткома комсомолга үлэлиир ком-
мунистары кытта былааннаахтык
үлэлиир. Кэлин сылларга анардас
парткомга комсом тэрийэр үлэтин,
партияга ууннарын уонна эдэр
коммунистары кытта үлэ, физкуль-
тура уонна спорт сайдыытыгар
ыччаттар ороолаларын туһунан бо-
пурустар дүүһүлэһилиннэлэр.
Итилэри сөргө комсомолецтар уонна
ыччаттар ортолоругар политической
үөрэги тэрийии итингэ түмүктэ-
һин туһунан отчуоттар иҥилиннэ-
лэр. Смахтаары партийнай тэрилтэ-
лэр муһнахтарыгар туһааннаах
комсомольскай бэрэлэр отчуот-
тууллар. Партком, дирекция комсо-
мольскай үлэни мөлдөй болром-
то кининтэр туталлар. Ол түмү-
гэр коммунист Е. А. Сидорова са-
лайар комсомольскай комитетта ис-
союзнай үлэни биллэрди тупсарда.
Совхоз ааспыт сыл түмүгүнэн оро-
йуонга бастааһынналар ыччаттар
кылааттара улахан.

Одору-дьаһагы хааччыһын
производственной управлениети-
наабы комсомольскай тэрилтэ (сек-
ретара коммунист М. П. Ефимова)
үгүс өрүттөөх үлэни ыттар. Кол-
лектив үлэ бары салааларынан со-
рудактары төлөрөн иһэр, 1984 сыл
түмүгүнэн республикада иккис
миэстэбэ тарыста. Хайахсыт отде-
лениетынаабы комсомольскай тэ-
рилтэ секретара коммунист

А. Т. Неговицын үлэтин үтүгүдүк
саралаата. ыччаттар уонна комсо-
молонтор ортолоругар идеяй-по-
литической үлэни ыттыма, пар-
тийнай сабыдыалы күүһүрдүүтэ,
ыччаттар үлэлиир, олоһор усулуо-
буһаларын тупсарыма, үөрэттэ-
ринтэ араас өрүттөөх үлэ ыттыл-
лар.

Ол эрээри сорох партийнай тэ-
рилтэлэр ыччат ортолоругар үлэбэ
болромтону ситэ уурбаттарыттан,
ирдэбили туруорбаттарыттан комсо-
мольскай тэрилтэлэр секретардары-
нан талааллыбыт коммунистар зал-
дыл үлэлиилэр. Бу орду, пром-
комбинаттаары, «Якутскстрой»
мехуостотынаабы, дьаһ-уот, ком-
мунальнай хаһайыстыба управле-
ниетынаабы. Хадаар отделениети-
наабы партийнай тэрилтэлэргэ сы-
һыллыах. Маньаха туһааннаах
коммунистар эппиэтинэһи сүтүөх
көрүннөөхтөр.

«Комсомолу партийнай салааһы-
ны салгыны тупсарар уонна ычча-
ты коммунистической итингэ ки-
ни оруолун үрдэтэр туһунан»
ССКП КК тураана партия райкомун
плениумугар, оройуоннаабы комсо-
мольскай конференцияга, маннай-
гы сүтүөх партийнай уонна комсо-
мольскай тэрилтэлэргэ итингик
дүүһүлэһилиннэ. Ити муһнахтарга
ЫБСЛКС райкома кэскиллээх бо-
пурустарынан иһэн-төһөн дьарык-
таммата, активка тирэврбэтэ, үү-
раахтар туолууларын ситэтэ суох
хонтуроллууга ыйылыһылар.
Итэһэстэри тууратыма дьаһаллары
ылым мөдүүдүлүннэ.

ССКП райкома комсомольскай
активка талааллыбыт коммунистар
сүбэ муһнахтарын тэрийии ыма.
Оһио комсомольскай тэрилтэлэр
үлэлэрин стилин тупсарыма уонна
комсомольскай комитеттарга талаал-
лыбыт коммунистар ортолорун
үрдэти сорууктарын туһунан де-
ловой кэпсэтин буолла. Сүбэ муһ-
нааха миэстэбэ комсомольскай
активы кытта үлэбэ баар итэһэстэр
кэпсэтик арыллыһылар. Ол бу ту-
ратыма чопчу сорууктар бэлиттэ-
һинэр.

Ис-союзнай үлэни тупсарыма

комсомольскай-ыччат коллективтар
производства уонна иһэр үлэбэ
ороллара салгыны үрдэтиллихтөөх.
ыччатты ой-санаа, сир-майгы өтү-
нэи итингэ, уопсайынан саба бы-
рабан буолбакка, бириддиһэн ки-
һинэн чопчу үлэ тэриллэхтөөх.
Сама сорууктары быһаарыма хал
буолбут ыымалары туттууттан ак-
каастаныахха, ыччат иһэркэһин
учуоттаан үлэлиэххэ.

Үлэ хаалан иһэр салаалары өрө
көтөрүүтэ ыччат күүһүн түмүүтэ
туһаайыллыахтөөх. Сир кытта
үлэ, сүөһү өлүүтүн аччатты, үү-
тү ыаһыны эбэтти, бородуксууа
хааччытыбатын тупсарыма боппу-
руостара болромто кининтэн та-
һарыллыа суохтаахтар.

Үлэ дьисциплининатин, обще-
ственной бэрээдэги бөдөрөгүүтэ, боро-
гуулааһыны, арыгылааһыны-ити-
риктэһини утары дьайылаах өх-
суһуу, үлэ хас биридди мүнүүтөһин
көдүүһүн үрдэтин — ыччат ортогу-
гар үлэ дьолуһнаах сөрүктара.
Комсомолга үлэлиир коммунистар
ыччат сөһүн бары сүтүөхтэра ак-
тивнайдык, дьулуурдаахтык үлэ-
диллэрин хааччылаахтөөхтөр.
ыччаттар үгүс саралаһыһынара
мөддөн ойноһуоттөөх.

Партийнай тэрилтэлэр комсо-
мольскай активистар, комсомолга
үлэлиир коммунистар отчуоттарын,
информациялары былааннаахтык
истэн бириэмэтитэр көмөлөһүөхтөөх-
төр, эппиэтинэстэрин үрдэтих-
төөхтөр.

Коммунист комсомолга үлэлээһи-
нэ — бу эппиэттээх партийнай сору-
дак. Кини бэйэтин хосбура ыч-
чака өтөн килрэр. Ол урдук оп-
пютиһин бэйэ туруорумут
сыалын олоххо киллэринтэ дьаны-
ры эрэйэр.

Миэстэбэ комсомолга партийнай
салааланы тупсарыма туһунан уу-
раары олоххо киллэрини, Улуу
Кыаһы 40 сыла, ыччаттар уонна
студеннар аан дейдутаабы XII
фестивалларын, ССКП XXVII съез-
дин үлэбэ сана ситиһиннэрини
көрсөр иһин кини хамсааһыны тө-
һитин — партийнай, комсомольскай
тэрилтэлэр улахан сүөһүталаах со-
руктара.

ПАРТИЯ УОННА НОУОТ—БИИР СОМОБОЛОР

Үлэбитинэн мэктиэлиэхпит

«Мугудай» совхоз ны-
рымаахтөөх хара саһылы
иһэр ферматын коллек-
тив К. У. Чернецко абу-
тунэн сибээстээн партия-
га уонна норуотка ыма-
рымына, ССКП КК уоча-
рата суох Пленумун тү-
мүктэрин биһр санаһан
биһиринир.
Партия ыгырымытыгар,
Кини Комитет Пленуу-
гар ССКП КК Генераль-
най секретара таб. М. С.

Горбачев эппинтэр биһи-
ги бэйэбит дьукуурдаах,
Урдук оһорумт, олоах
үлөбүтүнэ аһаһаттир
эбэхэһинэстээхпит.

Бу күдүрүкэ биһиги
фермабытыгар ымыла
саптарымы эппиттээх ыма.
Ол иһин коллектив бары
чыллыһара саптарымын та-
рөөһүннээхтик ыттан я-
тылатта түмүктэһилиннээх
сыллытар ааспыт өтүһнө-
дэ ситиһиннэлэрин чөгэтэр-
тэ сорууктаан үлэлиилэр.

П. РЕШЕТИНОВ,
саһыл иһэтэһин,
ССКП райкомун чилиэнэ.

Элбэххэ эбэхэһинэстиир

Бийиги партиябыт но-
руоту кытта ыма сибээс-
тээһини, норуоту кытта
үөрүүтүн да, кутурданын
да биһирэ үлэстэринэн
ордук күүстээх. Ону субу-
райа ааспыт кутурдан-
наах күннэр өссө тогул
битэргэттэлэр.

Хаан-уруу Коммунисти-
ческой партиябыт Кини
Комитетин уочарата суох
Пленума ССКП КК Гене-
ральнай секретарынан
биллэһээх партийнай

уонна государственнай
деятель таб. М. С. Гор-
бачеву биһр — саһаһан
талаатын, Кини Ко-
митет Пленумугар оһор-
бут этикик бийиги ула-
хан астыһыма, иһин
эбэхэһинэһин көрүстүбүт.
Пленум матырыйаллары-
гар норуот уонна партия
ССКП XXVII съездин көр-
сө бийиги Ийэ доһадуот
өссө ордук баай уонна
молун ымаахтөөх буола-
рыгар биһэ эрэл аһаһаһы-
тэ бийигини барыбатын
элбэххэ эбэхэһинэстиир.

С. Т. МАКАРОВ,
эрип, үлэ ветерина.

Чуэхи, албан ааты—үлэнэн!

1984 СЫЛГА ОРОЙУОН ЧЕМПИОННАРА

**Афанасий Афанасьевич
СОНОЛЬНИКОВ**

Эрилик Эристини аатынан сонхон Хадаардаары отделементин биллиниреш шофера А. А. Сонольников уу башар автомобильдин сын ахсын үрдүк көрдөрүүдө ситилер. Күнүзгө техникасын кырайон көрөр, өгөс-гор буолан саахаланымын таһаарбат.

Бу аабары башаарар дык эргиллери үлэ ураты дуулуру, дисциплинаары эрайер. Ону Афанасий Афанасьевич эрайер-жохтик төлөрөр буолан оройуон чемпионун үрдүк аатын субуруччу аатыс төгүзүн сүктэ. Кини пятлетка төрдүс сылыгар 42372 тонна-километры өгөрдө, 976 килограмм уматын көмчүлөтө.

**Алексей Семенович
БУРНАШЕВ**

ГАЗ автомобиллар водителлэрин куоталаһыларынгар аспык сылга «Мындаарайы» сонхон чулуу шофера А. С. Бурнашев 115353 тонна-километры өгөрдөн оройуон чемпионун үрдүк аатын ылаа.

Техникада састаар, дьоруудах шофер техникескэй көрүүнү көмчүлөр кырайон мытар буолан саахаланымын сүөх таһаарылаахтык үлэллэр. Кини хаһан башарар автомашинатын сонхон бары наадатын төлөрүүдө бэлэч өгөрдөр, соруудахтары кырайон үлөрөн иһэр буолан рабачайдар кытайылааһынан туһанар.

Бу күнүргө Алексей Семенович эргэ ЗИД автомобилы ылаан өгөстө сылдар.

**Михаил Данилович
НИКОЛАЕВ**

«Мындаарайы» сонхон Селенгэ-таары отделементин М. Д. Николаев салыйлааччылаах калын механизациялаах эвентэ аспык сылы 1067,9 тонна бастык ачытылаах огу бөлөһүн бөйөгүн билөрөр үрдүк көрдөрүүнү ситиспитэ. Звешевей бөбөтө кыһыннары-сайыннары отделементэ өт-иас тийинтигэр дуулуурдаахтык үлэллэр. Онуука буолан Михаил Данилович 1984 сыллаахка МТЗ тракторунан 2575 гектарнай гектардаах үлэни өгөрдөн, 291 кг дьөлөһкөй уматын көмчүлөтөн оройуонга тэңнэрин булбата.

Оныттаах механизатор бу күнүргө тутуу маһын таһына үрдүк өнөрүмтүлөөхтүк үлэллэр.

**Николai Афанасьевич
ПОТАПОВ**

Көһүннэ сылларга кини аата «Чурапчы» сонхонка өрө буолан оройуонга пилетик билэр. Николай Афанасьевич 1981, 1983 сылларга оройуон рекордсмена этэ.

Аспык сылга ЗИД автомобилынан 302499 тонна-километры өгөрдөн, 4061 кг уматын көмчүлөтөн оройуон чемпион шоферун аатын ылаа.

Чемпион шофер пятлетка түмүктөөһүннээх сылыгар көмчүлөтөт уматыннан 150 тыһ. тонна-километры өгөрдө үрдүк аатын бөһөтөлүстөһөн ылаан Нам оройуонун шофера республика үс төгүлээх чемпиона Н. Д. Васильев кытта сирэй куоталаһыма кыристе.

Сирдыт сырдык кэриэһигэр

Комсомольский салыйлааччытын уонна пограничной астана-партуруттан СССР КЕ Генеральной «судетарыта», СССР Верховный Советын Президиумун Председателигар тийиэ үкүмүт төлөһөөх патрист, интернационалист, айа иһин утумнаах охсуһааччы К. У. Черненко өлбүтүн сибастаан кутурбанах күнүргө советскай дьон, ордуу иччэттар СССР Кини Комитетын, СССР Верховный Советын Президиумун уонна СССР Министрлэри Советын партида үлөһө жүрүккэ Итирмаларыгар аһаһаттын партия, правительство тула өссө ыга түмүсүү-лөөхтөрүн, башар саахаланымын сөрдөхтүдөр.

Мирной куораттаары «Кутулаама» производственной холбоһук комсомольскай-иччэт коллектива республикада таһаарыт бачыһын өлөө, оройуонга коммунист, СССР райкомун бшрогун чилиһи Мария Волямова секретардаах өлөрү-дьаһагы хаачыһын производственной управлениетин комсомольскай төрүтүтүт атыһыа Татьяна Макарова группаконсордаах сибастаа уезды «Спутник» комсомольскай-иччэт коллективин комсомолцтара уонна иччэттара дейду үрдүкөн биллэрдилибит кутурбанах күнүргө өссө үрдүк таһаарылаахтык үлэллэргэ уонна К. У. Черненконы тийэх суолугар атаарар күтүгэ, ол өбөтөр кулун тутар ый 13 күнүгэр, үлэллэбит хамнастарын ЭФ фондугар мытарга быһаарынылар. Оттон Эрилик Эристини аатынан сонхон Холтодототу отделементин Газраа Куэмин секретардаах Лаппа Фөрмэ комсомолцтара ити күн үлэллэбит хамнастарын тас өттүнөн общественнай сүдүгүтэ абыа аһа-аһы бөлөһүннээхтэ субуотунуукаабыт үтүрүн ЭФ фондугар тийлэрдилир.

М. ТРОФИМОВА.

КОММУНИСТИЧЕСКАЯ СУБУОТУНЬУНКА— ҮРДҮК ТЭРЭЭНИНИ УОННА ОҔОРОМУТУОНУ!

КУРГУОМУНЭН ТАХСЫАХПЫТ „Якутасельстрой“ мөхучастогын коллективин ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

Москвичтар үтүөһүннээх бачыһыннарын дьаалаһан өйөөн, бийиги бийыгы ленинскэй коммунистическай субуотунуука тэрээһиннээхтик кыттарга бэйэбитигар маһынч чөлчү эбэһээтэлистибэтин ыһылаабыт:

— коммунистическай субуотунуука коллектив бары үлэһиттэрэ—85 киһи кыттыахпыт;

—каһа үлэ быраһыһыннарыгар үлэ үрдүк өнөрүмтүтүн ситиһэн барыта 2600 солк. суумалаах тутар-таһар үлэлэри төлөрүөх-пүт;

—измичлэммит электроэнергияны туһанан 10 кубометр бастык хаачыстылаах эрбик матырыйаалын бэлэмчээхпыт;

—автотранспорты кэдьүүсүлээхти туһанан 50 тонна таһаары тийинчээхпыт.

Субуотунууун нун дуһууа үлэлээн уон бириис пятлетка фондугар 550 солкуобайы кылларчээхпыт.

Оройуон бары үлэһиттарын бийиги холбоһуотун батыһаалларыгар ыһырабыт.

(Эбэһээтэлистибэ коллектив уопсай муһнааһынан башар саахаланымын).

БУКА БАРЫ КЫТТЫАХПЫТ „Сельхозхимия“ холбоһук коллективин ЭБЭҺЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

Бийиги—оройуоннаары «Сельхозхимия» холбоһук рабачайдара инженеризэй-техникескэй үлэһиттэре уонна сулуусулаахтара—Москва бастык коллентистара В. И. Ленин төрөбүтэ 115 сыла туолуутун чийиһигэр коммунистическай субуотунууку мытарга котаһыт бачыһыннарын истигикки өйөөн,каһа үлэ ити быраһыһыннарыгар буча бары нахтөөхтүк тахсан үрдүк өнөрүмтүлөөхтүк үлэллэргэ быһаарынылаабыт.

Коммунистическай субуотунуука коллентиста 70 үлэһитэ тэрээһиннээхтик кыттыа, 25 трактор уонна автомобиль туһанылаабыта. Ити нун сүрүннээн бүтэй маһын нэрдитигэр, таһаары тийиһитигэр уонна сирин туспаран өгөрдүгэ үлэллээхпыт. таһаары измичлэммит уматыннан туһанылаабыта. Барыта 1500 устуука сирдийэ, 40 кубометр тутуу маһа, 500 устуука бүтэй астуулабата сорууопхаланыа, 150 тонна араас таһаары тийиһилэа, 4 гектар сир таһаары солоноруа.

Субуотунуука бука бары антинайдын кыттан, үрдүк өнөрүмтүлөөхтүн үлэлээн пятлетка фондугар бэйэбит сэмэй кылааппытын кылларчээхпыт.

(Эбэһээтэлистибэ коллектив үлэһиттарын уопсай муһнааһынан).

БИҔИРЭННИЛЭР

строй» мөхучастогын коллективин коммунистическай эбэһээтэлистибэтир бийирээтэ.

Райком бирота үөһө ахтыһымы коллективтар кэдьүүсүннээх сир аһаһаах-дуулаһаах уонна өбөһү-нү тэрийэн көһүл үлэ быра-

һынныгыт үүтүгэ бөлөһүннээх көрсөн хаһаарытаарда тэрээһиннээхтик, үрдүк өнөрүмтүлөөхтүк ыһааларыгар бары маһыныгы сүбүүх уонна сыхааһы партиянай тарилтэлэри, профсоюзтар комитеттарын, комсомольскай тарилтэлэри,

предпринималар, учредители уонна тарилтэлэр сааһааччыларын өбөһүннээхтэлээтэ.

Ленинскэй коммунистическай субуотунуука бөлөһүннээх уонна кинини төрүтүн ыһааһыга бюро СССР райкомун иһикс секретара Н. Н. Анисимов председателлээх оройуоннаары штабын төрийдэ.

Уочараттаах занятие

СССР райкомугар партиянай-таһаарыстылаһаах аһаһаах-аһаһаах уочараттаах занятига буолла.

Занятига «Сайдыһаах социализм устуубулаһыгар экономикай, социальнай уонна духовнай сайдыа хардарыта сибастаһыһааһына сүүбүрүтэ» диил темада СССР райкомун иһикс секретара Н. Н. Анисимов, «Контрреволюцияда аһаһааһы профлекаара Буржуазный идеологияда эбэһээтэлистибэ сүөх быһыһын иһитин» диил темада СССР райкомун секретара А. С. Птицына лекциялары аһаһааһа. Занятига иһитин тэһэ «Знаменное общество» лектордара ОАИХ советын председателин солбулааччы В. Г. Скрабин уонна Чурапчы орто оскуолатын директорун иһитер үлөһө солбулааччы Д. С. Павлов аграрнай экономика көһүүтүн үрдүтүн суоһуларыгар иһитиһэ социалистическай дейдулар бииргэ үлэллэһиһээрэ уонна иһаа сотороллоһуула-ра бөрүтөөһүтүн туһууан иһаһаһааһа.

Иһаһаһааһа лектордарга өлбөх ыһаһаһааһа биирөн быһаартар-дылар.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

СССР оройуоннаары комитетин бирота Москва куорат бастык коллективтарын көбүлөөһүннээх дьаалаһан өйөөн үзүү сирдигэ В. И. Ленин төрөбүтэ 115 сыла туолуутун чийиһигэр бийиги муус устар 20 күнүгэр ыһаһааһа коммунистическай субуотунуука көһиһиһи кыттарга «Сельхозхимия» холбоһук уонна «Якутсел-

НОРУОТ ХОРСУН БЫҢЫТА ӨЛБӨӨДҮЙБЭТ

★
Бүгүнкү страницада
КЫТААНАХ
нәһилиэгэ
★

Сөзүрүйбэт махталынан

Кытаанах нәһилиэгиттен Аба дайдуу немүскүүр Улуу саринга 130 киби кыттыбыта. Кинилэртэн 70 буюун сырдын тыннар сарин талонугар быстыбыта. Нәһилик бары өлөхтөөхтөр уонка ычкаттара гөрдөйөр өлүүлөрүнөн өхтүбүт бири дайдуулаахтарын Р. И. Местников, С. Н. Лыков, Р. Г. Местников, лейтенант, Кыһыл Сулус орден кавалера П. Р. Сидоров, пулеметнай расчёт командира саринга Н. А. Пономарев, политрук Р. С. Дьячковский, У. С. Норкин ур. д. а. элтирэн нэрлэстиниллэр, кинилэр сырдын мессеиннэрин үйэтир үлэни ытталлар.

Сарин сырбан бааһын ылан, доруудууларынгар өбүстөрүн, сирдэрин-уоттарын булан баран өлбүттөр өртөлүгүр икки сарин кыттымылааба. Кытаанах нәһиликкэн бочуотунай гражданина, Албан Аат III степеннээх орден кавалера С. Т. Собакин, Кыһыл Сулус уонна Аба дайдуу немүскүүр Улуу сарин II степеннээх орденнар кавалердара С. Ф. Новгородов, снайпер, Кыһыл Сулус орден кавалера А. Г. Новгородов бааллара.

Нәһилик үлэни дьахталлара, өсөлөр, кырдыбастар сарин ыар сылларынгар тыл нүүрүннээх үлэтин кыныллыбыт өстөөбү үлүрүтүүнү тургаттар туһугар бэйлэрин харыстамманна үлэлээбиттэр. Тыылга хорсун үлэлэрин иһин И. Т. Барашкова, В. С. Владимиров, Е. Н. Местникова, А. Н. Пономарева, М. Н. Анисова, Д. М. Норкин ур. д. а. барыта 16 киби «1941-45 сс. Аба дайдуу немүскүүр Улуу сарин сылларынгар нилбизиннээх үлэтин иһин» медалларынана наараадалаахтыктар.

Билингэ элэр ыччат аба кыһын патристическай дьыалатын салдаһын, төрөбүт дайдуу нугура суула таптаһын, Коммунистическай партия иделлэрингар бариниллээх булуу тыныгар итинга сарин төлөһүн уотун өртөтүкэн ааһыт билингэ өлөһүннэр. Быт Н. Г. Сирябин, С. Д. Лазарев, И. М. Несторов, Г. И. Парфенов тус бэйлэрин өлөхтөрүн, кыһын чулуу дьоннорун тустарынан ахтыларын өлөһүлөрү улахан көрөһөһүлүннэр көрсүлэр.

Нәһилик уонна сөхөз өдөлөнмөһүн салалтата Улуу Кыһымы 40 сылын көрсө сарин өлөһүннэргэ, тыылга хорсунун үлэлээбиттэргэ өлөһү утубууларын чөлүһүн утуннаах мөмүн өлөһүлэр.

Нәһиликкэн ториллибит юбилейнай комиссия былааннаахтын үлэллэр. Ол курдуу, сарин сылларынгар тыылга үлэлээбиттэртэн, сарин кыттылаахтарыттан

ТЫЫЛГА ҮЛЭЛЭЭВИТТЭР АХТАЛЛАР

Местников Матрена Рена-
дэһи, күүтү-күдү харыстаабаха үлэллери элэр. Сарин кини көрдөбүт толорула-
бута, фронт туһатыгар былаан-
наах баах туттаралыбыта. Лазарев Михаил Иванович «Бочуот Эмгэ» орден кавалера: улаа өлөһүлөргө ыраах элэр. Ол дайдуу тылаан-бүтүрүтүн Улуу сарин сараланантыгар 15 саастарын. Булуи оройонугар майы булууу бааһа, дьахтар «Кыһыл табыл» кавалера үлэ-

лэһитин. Баһыһыттар бири-
гөдөлөрө бул былаанна сал-
лата аһары толорлор.

1954 сыллаахха дайдуу өлөһүлүн кавалеристтон ил кавалерай булуһуну. IX—X пати-
лэһиттөрү былааннарбын бы-
даннаа аһартаахтын. Уон бири-
с патиэтиктарын үүрт салынан толордум. Аны билингэ уон иккис патиэтика сүтүтүр үлэллэрин.

КИНИЛЭР ААТТАРА УМУЛЛУБАТ

Иде дайдуу көмүскүлүг саринга барыттар өрт-
лөүгүр билингэ кыһылэктэн 21 комсомол уолаттар бааллара. Кинилэр кинилэр өлөһүлөрү, туу үлэлэ-
биттөрү?

Егор Петрович Федоров—идеини учуутал. 1942 сыллаахха Смоленский уобалска Деминское дьон бири-
күлүбүт.

Петр Николаевич Парфенов—надаһай сержант, тан-
кист. 1944 сыллаахха Днепровский уобалска тер-
риториалытар булуи кыргыһылааха өлбүт.

Николай Афанасьевич Пономарев—1938 сыллаахха Чурапчы педучилищесин бүтүрбүт. Бас сал устата учууталаабыта. 1942 сал агырдыа мыйгар армияда мыйгаралыбыта, сержант илбизиллара. Кини Курскка-
даах төт төрөй кыргыһылаахтар активнай кыт-
тымын илбиз 107-с стрелковий полк үлэ багаль-
нугар пулеметнай расчёт командиринан сылдыбыта.

Иванович Гаврилович Сирябин—Чурапчытаары педучилищесин бүтүрбүт, 1942 сыллаахха армияда мыйгаралыбыта. 1943 сыллаахха 20-с тусна хай-
лар биригөдүтүн үлэ багальнугар автоматчынан сылдыбыта.

Роман Семенович Дьячковский—Чурапчытаары пед-
училищесин бүтүрбүт. Норуот үөрэдиритин оройон-
наах салалтыгар сибидиссидэбит, учууталаабы-
та. Улаа үөрэххэ кэтихтин үөрөһө. 1942 сыллаах-
ха агырдыа мыйгар армияда мыйгаралыбыта. Ахсын-
ны 1 күнүтэр 1943 сыллаахха политруктинан сыл-
дан хорсуннар өлүүлөрүнөн өлбүт. Украиннара бар Черкассы куэрат согуруу өттүгөр брестский мөһүлөдө кинилэбүт.

Иван Ильич иһин кыргыһыта Егор Гаврилович Коркин, Егор Григорьевич Новгородов автоматчы-
нан сылдыбытара, таһа сүөх кыргыһыта төрөй-
дуу өхтүбүтара.

Ити ааттаммыт билингэ бүтүгүтү дьахталх өлөхтүт туһугар тылларын толук бири-
күлү комсомолчелары кытта сарга Афанасий Николаевич Абрамов, Дмитрий Дмитриевич Гоголев, Николай Иванович Дьячковский, Иван Константинович Данилов, Висей Дмитриевич Захаров, Николай Григорьевич Мироненко, Иван Петрович Сидоров, Егор Федотович Сирябин, Роман Семенович Сирябин ааттарын дьирин ахтылаахтын ааттымыт.

С. СЛЕПЦОВ,
сельсовет исполкомун председателэ.

М. ЛЕОНТЬЕВА.

ХАРЬКОВ ТУҢААЙЫТЫГАР КЫРГЫСПЫГЫМ

Үс мйлаах байыаннай үөрөх кинилэртэн, 1942 сал тэстуну-
туугар билингэ чөлүһүн Харьков тулааһытыгар таба-
рынай пөһтүлүн элэрдибиттэр. 81-с дивизия 202-с полкаты-
гар түбөһитик. Байыаннай би-
риссөһүн бири дайдуулаахтар-
бын С. Н. Лыков, И. С. Поно-
ву, И. П. Сивцовы кытта бири-
гэ ыламыбыт. Бири өлөһүк сү-
лууспаллар буолуһу.

Олуһу 12 күнүтэр сар-
смарда өрдө бөһөбүт бөһөдө-
һин өстөөх бөһөдөһүнүт дь-
рибизитин дьэки кылдэ хөһү-
нан кинилэртэн. Өстөөх билингэ-
ни күүстөөх уотунан көрөһүт.

Билбизин сарин уота арымдыа
намырмы быһымытыбыта. Түү-
нүн хаарга өкүөһа хастаан сү-
пүн кыһыллыһит. Атык-
таһын, тоһуу-хатым да баара.
Нөһүө күн сарсмардатыгар би-
һиһа өйкү күүс кэлбүт. Эмиз
кыргыһым уота күдүмүдөһү

умуһыта, сүтүк да улаах элэр.
Мин илбиз бөһөдөһүн сарсмар-
көһүтүтү кинилэртэн.

Түөрт мй устата госпиталга
сылтан элбизитин. 1942 сал
сайыныгар дайдуу өлөһүлүн
кэлбизин. Ол кини мй араа
партизанай-хаһаайыты а н а й

үлэлэргэ кэлди, 1963 салтан
1976 салга дьир, сөхөз кав-
ерай булуһунан сылдыбытык.
Сайыны иһин өтүтүрүм. Са-
һын 74-дүм. Пенсияда өлөһүт.

Үүһүр кэлүөн билингэ би-
лигт өрөһитин аны көрөһүтү-
гүр, өртүтүн күһүмэ бааһан
күтүмүтүтү сарсмарда туһа-
гар, улаах сарсмардан кэлбиз
өлөхтүт тусна, иккөһө, кыһы-
лыт күрдүк кинилэртэн сай-
дан илбизитер баарабын.

Билингэ, сарсмардыт дьэ, сар-
рин сарана, кэлди да, төрөбүт
элэр дьэи өрдө күтүмэ үмү-
үтөһүтүгөр илбизитин, про-
редство бары салааларыгар та-
хылаахтык үлэлэ-хастаан сыл-
дылаара, бааһар-көһүт сити-
һиллэхтигэр үлэлэр, санаабы-
тын көтөһөр, өрөһитин күүһүр-
дүр.

Г. И. ПАРФЕНОВ,
сарин, үлэ ветерана.
Снимок: Г. И. Парфенов.

ИСТИН ИЙЭ, ҮЛЭҢИТ ҮТҮӨТЭ

Отут үс сал устата тохтоло
сүөх маннаахсытлаахыт Пела-
гея Тарасовна Лазарева Аба
дайдуу көмүскүт Улуу сарин
сылларынгар ыраах Булуи оро-
йонугар Бороһиго бар элэр. Ол
сылларын туһунан кини
маннаах ахтар:

—1942 сыллаахха Булуиға
кырбизитин, тута маннаахсыт-
лааһытынан барытын. Оччолор-
го билингэ «Сайдым» колхозу-
ттар өр дьон сүөһүн көрөһө
элэр. Хөһө ил-тас үлэлэ бары-
тын бөһөдө толорлорбүт. Сайы-
нын күөрт-блэсэ мнаһарын-
тын мыйбыт. былаһытыгар күө
кыһарыннан моһу өтүтүрбүт.
Билингэ кини өлө өрдө бу-
дэһи фронт туһатыгар ити
танас тигинитүгөр үлэллэрибиз.
Бу дьахталх өлөх туһугар, кыр-
дыта, билингэ кэлүөн күүһүн
харыстаабаха үлэлэбиз. Мин
өһөн кини туттаһын,—дир Пел-
агея Тарасовна. Кини—«Улаа

кыһыннын иһин» медаллаах.

Оччотөһү өрдө кини сарин
кинилэртэн норуот таһаһыты-
бын кэлүгүр туһаринга дуу-
луурдаахтын кыттыбыта. Ол
курдук, төрөбүт-үөһкөһүт Кы-
таанаар кини маннаахсыт-
лааһыта. Оройонуга бири бө-
һөһүн тыһылаахчаллаах хам-
салаһыгарын сараласпыта, 1954
сыллаахха хас мнаһын ахсыт-
тан 1119 килограммы ман кол-
лоһугар бастаабыта. 1957 сыл-
лаахха баһараа тыһылаахчаллаах
кыһыннын илбизитин: 1670-нуу
килограммы хас мнаһын ахсыт-
тан илбизитин. Ити ситиһини Са-
ха АССР Верховнай Советин
Президиумун Ботуорунай гра-
мотына баһаһытыта.

Пелагея Тарасовна тоһо да-
һын үлэ үлөһүтү сарыттар
иһэни кыһыныта төһө өр-
тү сүтүгүр туһуобута.

Н. НОРКИН.

